

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 203. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358979728.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Sjælehistorisk kan dette udtrykkes saaledes: Vore romantiske Forfattere har for det Meste som Kunstnere været mere end de tyske, som Aander mindre. Hos den tyske Forfatter er der i Regelen i hver nok saa lille Frembringelse, den være uplastisk, den være svag eller endog forfejlet, udtalt en hel Livsbetragtning, og en, som ikke er grebet ud af Luften, men en gennem et Livs Erfaring og Overvejelse modnet og udviklet, præget af den hele forbausende mangesidige Dannelse, som udmærker den tyske Aand. Et Digt af Novalis, en Novelle af Tieck eller Hoffmann, et Skuespil af Kleist indeholder et digterisk-tænksomt Grundsyn paa Livet, og dette Grundsyn er en Mands, ikke alene en Digters. En Tragedie af Oehlenschläger, et Æventyr af Andersen, en Vaudeville af Hostrup derimod vil næsten altid udmærke sig ved udpræget digteriske Egenskaber sora Fantasi, Følelse, Lune, Lystighed, ungdommeligt slaaende og friske Træk, men Grundanskuelsen er, naar den er poetisk, altfor tit et Barns. Om en gennem et Forhold til Videnskaben indvunden og under Livets Gang bestandig dybere gaaende Livsbetragtning* 204 er der næsten kun hos Heiberg Tale. Af en egenlig Udvikling findes der ofte kun svage Spor. Digtere som Oehlenschläger, Winther eller Andersen er ligesaa fuldkomne i deres Ungdoms Arbejder som i deres kraftige Alders. Talentet faar undertiden med Aarene en Smule Fedme som hos Oehlenschläger. Undertiden bliver Idealet stedse mere magert som hos Paludan-Müller. Hvor en Omdannelse finder Sted, bestaar den sjældent i, at man efterhaanden former sig selv et Livssyn; man siaar, efter i nogen Tid at have holdt sig paa Poesiens snevre Sti, ind paa en af de to store Alfarveje, enten paa Spidsborgervejen eller Kirkevejen. Slobrokken eller det sorte Ornat! det er næsten altid det Klædebon, man bærer, naar man aflægger den poetiske Ungdoras Slængkappe.